

VANTAAN PUROTALKKARIT LOPPURAPORTTI 2021

JENNI SIREENI & VENLA VIRTANEN

**Vantaa
Vanda**

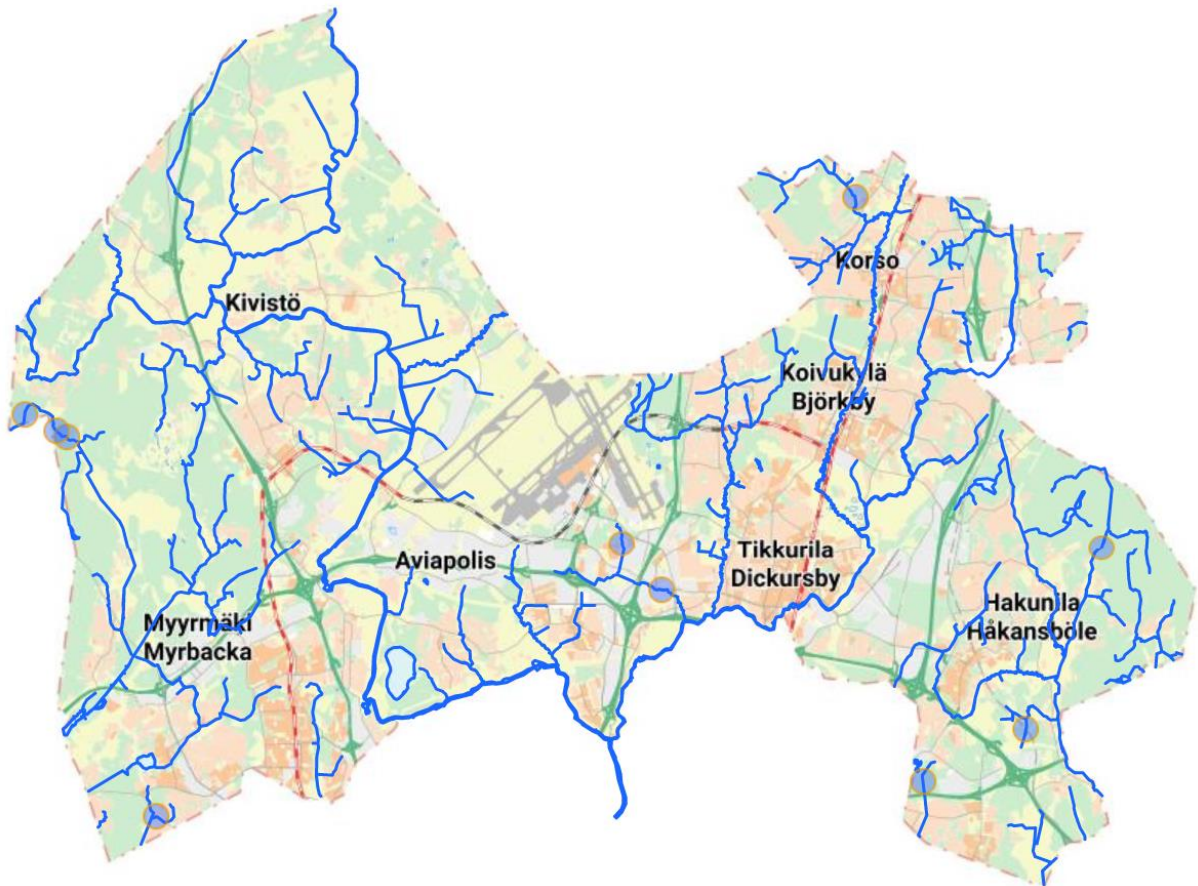
SISÄLLYSLUETTELO

1. JOHDANTO	3
2. PIENPOIKASTARKKAILUT	5
2.1. Metodit	5
2.2. Vantaankoski	6
2.3. Krakanoja	6
2.4. Kirkonkylänoja	7
2.5. Kylmäoja	8
2.5.1. Törmätien soraikko	9
2.5.2. Ilolan soraikot	9
2.5.3. Simonsillan soraikot	10
2.5.4. Simonlaakson soraikot	11
2.5.5. Koisotien eteläpuolen soraikot	12
2.5.6. Puutarharannan soraikot	13
2.6. Rekolanoja	13
2.5.1. Korson soraikot	14
2.5.2. Rekolan aseman soraikot	15
2.5.3. Koivukylänväylän ja kehäradan soraikot	16
3. KUNNOSTUKSET	16
3.1. Multaoja	16
3.2. Vantaankoski	18
3.3. Krakanoja	19
3.4. Pyhtäänkorvenoja	20
3.5. Kirkonkylänoja	20
3.6. Kylmäoja	21
3.7. Rekolanoja	23
3.7.1. Siistiminen	23
3.7.2. Soraikot	25
3.8. Kormuniitynoja	26

4. TALKOOT	27
4.1. Multaaja	28
4.1.1. Ensimmäiset jättipalsamitalkoot	28
4.1.2. Toiset jättipalsamitalkoot	28
4.2. Mätäoja	29
4.2.1. Ensimmäiset jättipalsamitalkoot	29
4.2.2. Toiset jättipalsamitalkoot	29
4.3. Vantaankoski	30
4.4. Kylmäoja	31
4.4.1. Jättipalsamitalkoot.....	31
4.4.2. Kutusoraikkotalkoot.....	31
4.5. Rekolanoja.....	32
4.6. Kuussillanoja	32
4.7. Soolotalkoot.....	33
5. MUUT TEHTÄVÄT	34
6. YHTEENVETO	35

Julkaisija
 Vantaan kaupunki
 08/2021
 Liikuntapalvelut

1. JOHDANTO

Kuva 1. Vantaa ja sen pienvesistöt kartalla.

Vantaan purotalkkareina toimivat kesällä 2021 sisävesi- ja meribiologian opiskelija Jenni Sireeni ja ekologiaan suuntautunut biologian opiskelija Venla Virtanen (kuva 2). Työt aloitettiin 10.5.2021 ja lopetettiin 6.8.2021. Alkukaudesta työnkuva oli pitkälti kohteisiin tutustumista sekä roskien keräämistä. Purotalkkarit toimivat alkuun pääasiallisesti maalta käsin, sillä Vantaan virtavesissä vallitsi kahluukiello toukokuun loppuun saakka. Roskien keruun lisäksi purimme rytöjä, kunnostimme kutusoraikkoja, suoritimme pienpoikastarkkailua, osallistuimme Vantaankosken ja Tikkurilankosken kirjolohi-istutuksiin, järjestimme itsenäisesti ja yhteistyössä eri yhdistysten kanssa seitsemät talkoot ja osallistuimme kaksiin Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen järjestämiin jättipalsamitalkoihin. Purotalkkareiden apuna oli myös nuorempi purotalkkariharjoittelija neljän viikon ajan.

Kuva 2. Purotalkkarien kommelluksia kesän ajalta. Vasemmalla Jenni Sireeni uponneena puron pohjamutaan, oikealla Venla Virtanen rikkoutuneen suojakypärän kanssa.

Kaudella 2021 roskaisuus Vantaan pienvesistöissä merkittävä ongelma, ja roskien keräämisestä muodostuikin yksi purotalkkarien suurimmista työtehtävistä tänä kesänä. Vuonna 2020 purotalkkaritoiminta oli tauolla globaalien pandemiatilanteen vuoksi, mikä epäilemättä vaikutti roskatilanteeseen. Kesän aikana purotalkkarit keräsivät yhteenlaskettuina noin 130 täyttä jättesäkillistä roskaa, 25 peräkäräkuormallisen verran. Yleisimmät löytyneet roskat olivat styroksinpalat sekä erilaiset elintarvikepakkaukset. Myös kaikenlaiset pallot (jalka-, kori-, tennis-, golf-, ym.) olivat yleinen löytö. Suurikokoisimmat roskat olivat Rekolanojan rannasta löydetty skootteri, Kirkonkylänojan varresta löydetty ovi ja taulutelevisio sekä Kormuniitynojan löytyneet kaasugrilli ja kuntopyörä. Sen sijaan aiemmista vuosista poiketen polkupyöriä tuli vastaan vain viisi kappaletta.

Kesä 2021 oli poikkeuksellisen kuuma ja kuiva toukokuuta lukuun ottamatta. Hellepäiviä (päivän maksimilämpötila yli 25 °C) purotalkkarien kaudelle kertyi 38 kpl. Kuuma ja kuiva sää aiheuttivat jonkin verran haasteita purotalkkarien työhön, sillä vesi oli puroissa paikoin hyvinkin matalalla ja vanhat kutusoraikot jäivät monessa kohteessa kuiville. Lisäksi fyysisiä tehtäviä paikoin varjottomissa kohteissa tuli tauottaa riittävästi eikä työtehokkuus ollut helteessä huipussaan.

Hyvänä puolena mainittakoon tosin, että purojen pohjalla lojuneita roskia oli helpompi havaita ja kerätä veden ollessa alhaalla.

Kuuma kesä enteili myös vesien lämpenemistä ja mahdollisia kalakuolemia. Veden lämpötila vaihteli kesän aikana purotalkkarien mittaamissa kohteissa 13 ja 20 celsiusasteen välillä. Suomen ympäristökeskuksen, Ilmatieteen laitoksen ja Tulvakeskuksen yhteispalvelu Vesi.fi:n mukaan Vantaankoskella veden lämpötila nousi heinäkuussa lähes 25 asteeseen. Purotalkkarit eivät kuitenkaan onneksi havainneet purokohteillaan poikkeavia määriä kuolleita kalayksilöitä.

Säätiiedot Helsinki-Vantaan lentoaseman havaintoasemalta (lähde: Ilmatieteen laitos)				
Kuukausi	Keskilämpötila 2021 (°C)	Keskilämpötila 1981–2010 (°C)	Sadesumma 2021 (mm)	Keskimääräinen sadesumma 1981–2010 (mm)
Toukokuu	10,4	10,4	92,2	39
Kesäkuu	19,2	14,6	25,5	61
Heinäkuu	20,9	17,7	37,9	66

Tässä raportissa viitataan pienpoikastarkkailuiden ja kunnostusten kohteina oleviin soraikoihin numerokodeilla, joihin on liitetty joko etuliite "P" kuvaamaan pienpoikastarkkailupistettä tai "K" kuvaamaan kunnostuskohdetta. Kussakin koodissa mainitaan myös kohdepuron nimen kaksi ensimmäistä kirjainta, ja ne on numeroitu pohjoisesta etelään eli yläjuoksulta alajuoksulle. Täten esimerkiksi koodi Pky01 kertoo, että kyseessä on pohjoisin Kylmäojalla tehdyn pienpoikastarkkailun havainnointisoraikoista.

2. PIENPOIKASTARKKAILUT

2.1. Menet

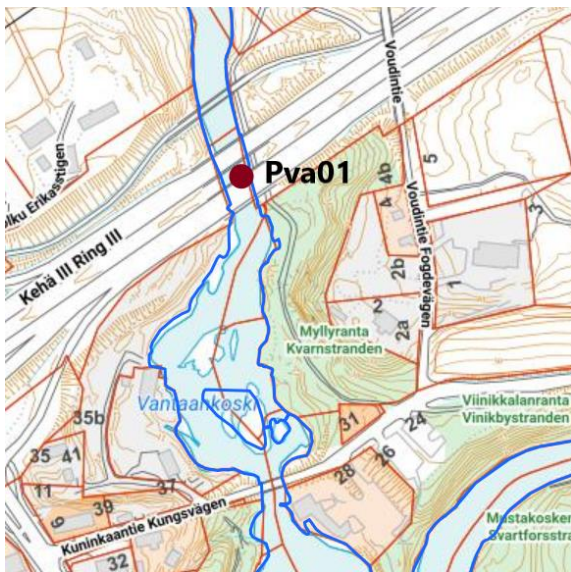
Pienpoikastarkkailuja tehdään keväisin, taimenen poikasten kuoriuduttua, laskemalla poikasia kutusoraikoilta ja niitä ympäröiviltä hidasvirtaisilta paikoilta, kuten rantavedestä ja kivikoilta. Kaudella 2021 purotalkkarit eivät suorittaneet poikastiheyslaskentoja, vaan tarkoituksena oli vain silmämääräisesti arvioida, onko soraikoilla ylipäättään syntynyt poikasia. Paras ajankohta tarkkailulle on hämärän aikaan, poikasten ollessa vähemmän säikkyjä ja tarkkailijan pysyessä piilossa niiltä. Poikasia on niiden arkuudesta huolimatta mahdollista nähdä päiväsaikaankin, mutta auringonsäteiden heijastuminen vedestä ja pinnan väreily häiritsevät havaintojen tekemistä usein merkittävästi. Purotalkkarit suorittivat pienpoikastarkkailuja neljänä eri iltana noin kello 21–00. Myöhäisempi tarkkailuajankohta olisi luultavasti ollut

havainnoinnin kannalta parempi, sillä poikashavaintojen määrät nousivat usein illan pimenemisen myötä. Käytännön syyt kuitenkin rajasivat yötyöaika; mahdollisuudet julkisella liikenteellä kotiin kulkemiseen öisin olivat rajalliset ja keskellä viikkoa tehdyt yötyöt aiheuttivat toisinaan päänvaivaa seuraavien työpäivien aikataulujen osalta. Tulevaisuudessa voisikin harkita poikastarkkailujen sijoittamista peräkkäisille päiville siten, että purotalkkarit tekisivät esimerkiksi yhden viikon kokonaan yövuoroa.

Kesän aikana pienpoikashavaintoja kertyi myös satunnaisesti eri työkohteilta myös erillisten havainnointi-iltojen ulkopuolella. Tarkemmin pienpoikastarkkailua koskevat metodit on kuvattu Purotalkkarien loppuraportissa vuodelta 2019 (Kuusela & Suomela, 2019).

2.2. Vantaankoski

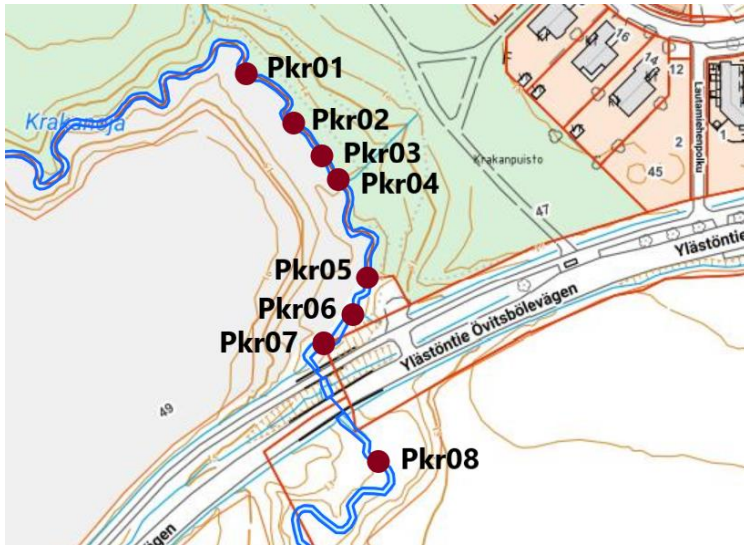
Vantaankoskella varsinaisia pienpoikastarkkailuja ei käyty tekemässä, mutta kirjolohi-istutusten yhteydessä onnistuttiin havaitsemaan 11 taimenen pienpoikasta.

Vantaankosken pienpoikashavainnot 2021		
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm
Pva01	18.6.2021	11

2.3. Krakanoja

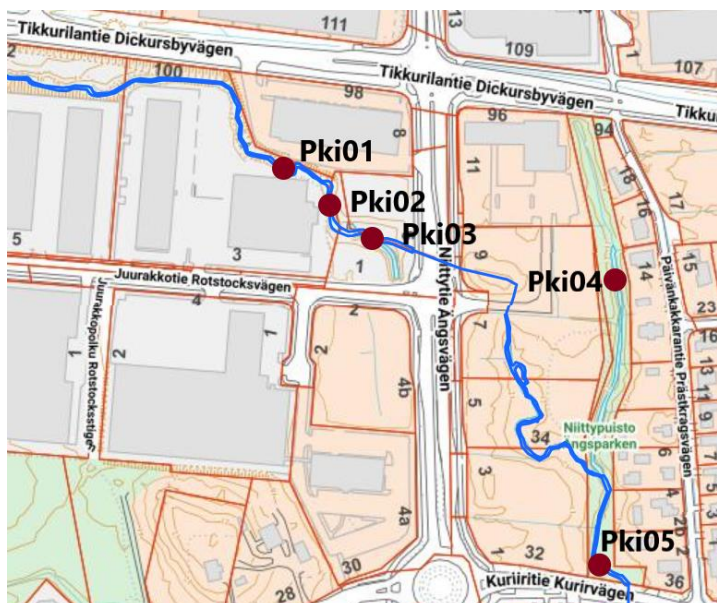
Krakanojalla käytiin tekemässä tarkkailuja yhtenä iltana ja poikasia havaittiin vain kahdesta pisteestä. Ylemmät soraikot (Pkr01-Pkr04) olivat kuivilla, mikä luonnollisesti selitti nollahavainnot. Tarkemmin Krakanojan tilannetta on kuvattu kappaleessa 3.3.

Krakanojan pienpoikashavainnot 2021			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pkr01	15.6.2021	0	Espanjansiruetanoita
Pkr02	15.6.2021	0	Espanjansiruetanoita
Pkr03	15.6.2021	0	Espanjansiruetanoita
Pkr04	15.6.2021	0	Espanjansiruetanoita
Pkr05	15.6.2021	0	Espanjansiruetanoita
Pkr06	15.6.2021	0	Espanjansiruetanoita
Pkr07	15.6.2021	3	Espanjansiruetanoita
Pkr08	15.6.2021	1	Espanjansiruetanoita
Pienpoikashavaintoja yhteensä		4	
Huomioitavaa: Tarkkailu suoritettu valoisana aikana/hämärtyessä			

2.4. Kirkonkylänoja

Kirkonkylänojalla on tapahtunut toivottu muutos parempaan suuntaan, sillä taimenen kutu on onnistunut siellä viime vuosina. Purotalkkarit onnistuivat havaitsemaan vain kolme poikasta, mutta aktiivisten harrastajien suullisten tiedonantojen mukaan siellä havaittiin vuonna 2021 useita poikasia. Kirkonkylänoja oli purotalkkarien kauden ensimmäinen pienpoikastarkkailupaikka, ja siellä käytiin alkuillasta, auringon vielä paistaessa. Molemmat edellä mainituista syistä saattoivat vaikuttaa havaintojen lukumäärään.

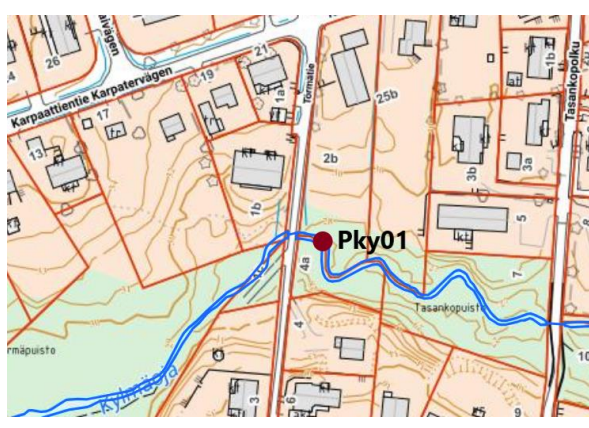
Kirkonkylänöjan pienpoikashavainnot 2021		
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm
Pki01	25.5.2021	1
Pki02	25.5.2021	1
Pki03	25.5.2021	1
Pki04	25.5.2021	0
Pki05	25.5.2021	0
Pienpoikashavaintoja yhteensä		3
Huomioitavaa: Tarkkailu suoritettu valoisana aikana		

2.5. Kylmäoja

Kylmäojalla pienpoikastarkkailuja tehtiin kahtena eri iltana ja havainnointipisteitä oli yhteensä 32. Kaiken kaikkiaan pienpoikasia laskettiin 49 kappaletta. Kylmäojalla havaittiin siis huomattavasti enemmän poikasia kuin vuonna 2019, jolloin havaintoja oli purotalkkareiden toimesta tehty vain neljä. Havaintoja tehtiin koko matkan varrelta Ilolan Kuuratien alapuolisilta soraikoilta lähtien aina Viertolan Virmajuuropolun läheisyydessä sijaitseville soraikoille saakka. Tämän lisäksi myös Kylmäojan länsihaaran soraikolta Törmätien kohdilta (Pky01) onnistuttiin havaitsemaan poikanen. Usealta soraikoilta havaintoja ei tehty lainkaan, tähän saattoi kuitenkin vaikuttaa liian valoisa tarkkailuajankohta. Nollahavainnoista huolimatta kutu oli kuitenkin näiden havaintojen perusteella onnistunut melko tasaisesti tarkkailupisteiden kattamalla puro-osuudella. Monessa pisteessä havaittiin myös vanhempia taimenia, joista useimmat olivat kokonsa perusteella viime tai edellisvuoden poikasia.

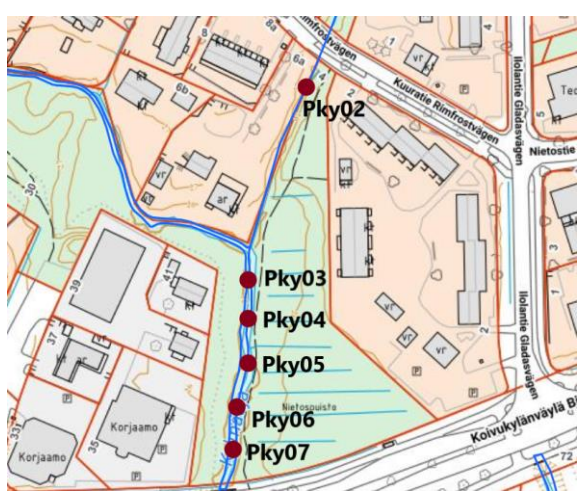
Kylmäojan pienpoikashavainnot yhteensä vuonna 2021		
Alue	Havaintopaikat	Pienpoikasten lkm
Törmätie	Pky01	1
Ilola	Pky02-Pky07	18
Simonsilta	Pky08-Pky13	3
Simonlaakso	Pky14-Pky17	21
Koisotien eteläpuoli	Pky18-Pky30	4
Puutarharanta	Pky31-Pky32	2
Pienpoikashavainnot yhteensä		49
Huomioitavaa: Useissa havaintopisteissä vierailtu valoisaan aikaan		

2.5.1. Törmätien soraikko

Kylmäojan pienpoikashavainnot 2021 / Törmätien soraikko			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pky01	10.6.2021	1	4 pikkunahkiaista

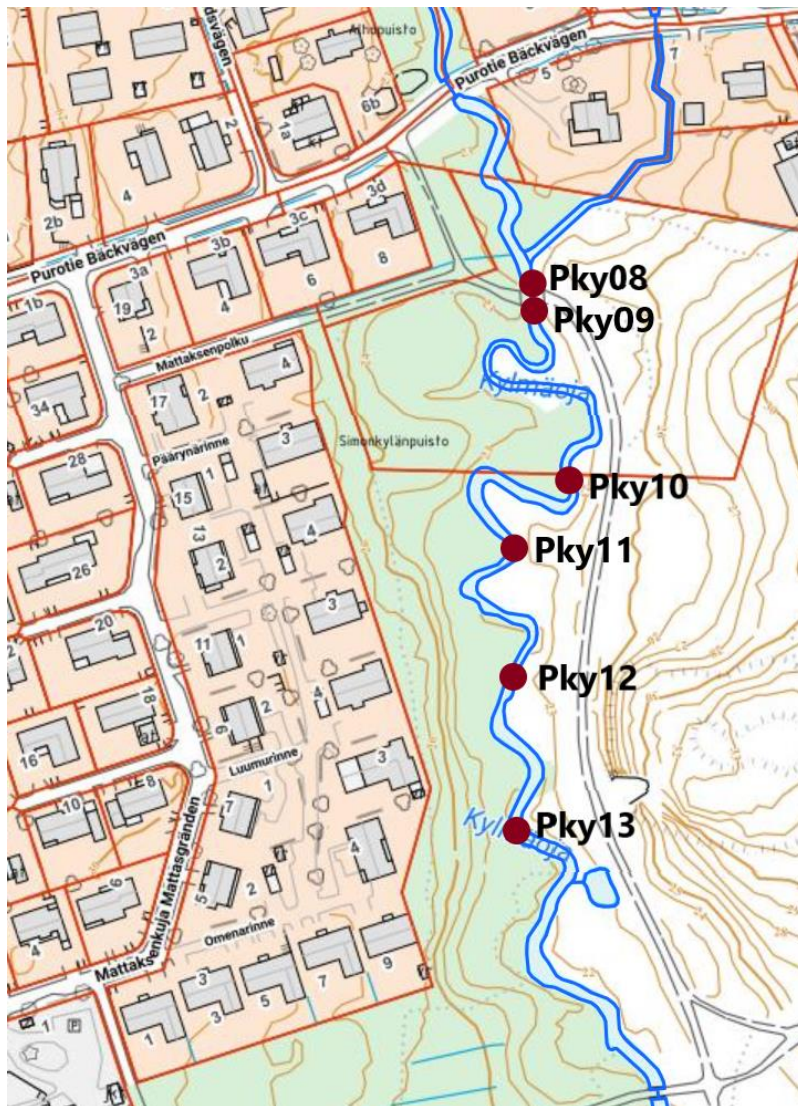
2.5.2. Ilolan soraikat

Kylmäojan pienpoikashavainnot 2021 / Ilolan soraikat			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji

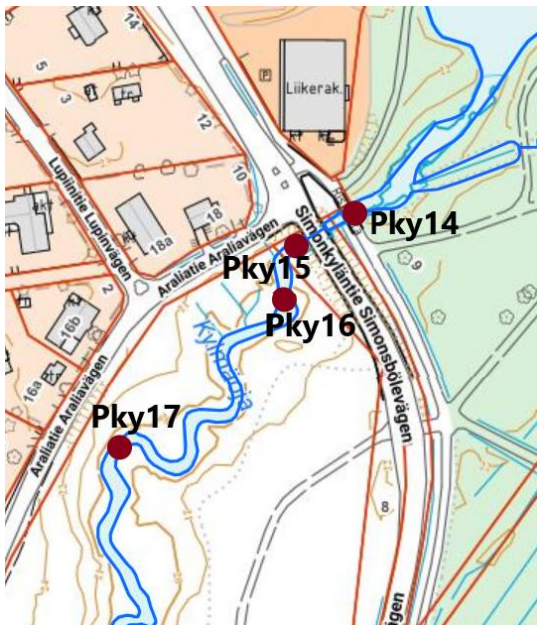
Pky02	10.6.2021	2	2 vanhempaa taimenta, n. 10 pikkunahkiaista
Pky03	10.6.2021	2	1 vanhempi taimen, 1 pikkunahkiainen
Pky04	10.6.2021	2	
Pky05	10.6.2021	2	
Pky06	10.6.2021	1	
Pky07	10.6.2021	9	1 vanhempi taimen

2.5.3. Simonsillan soraikot

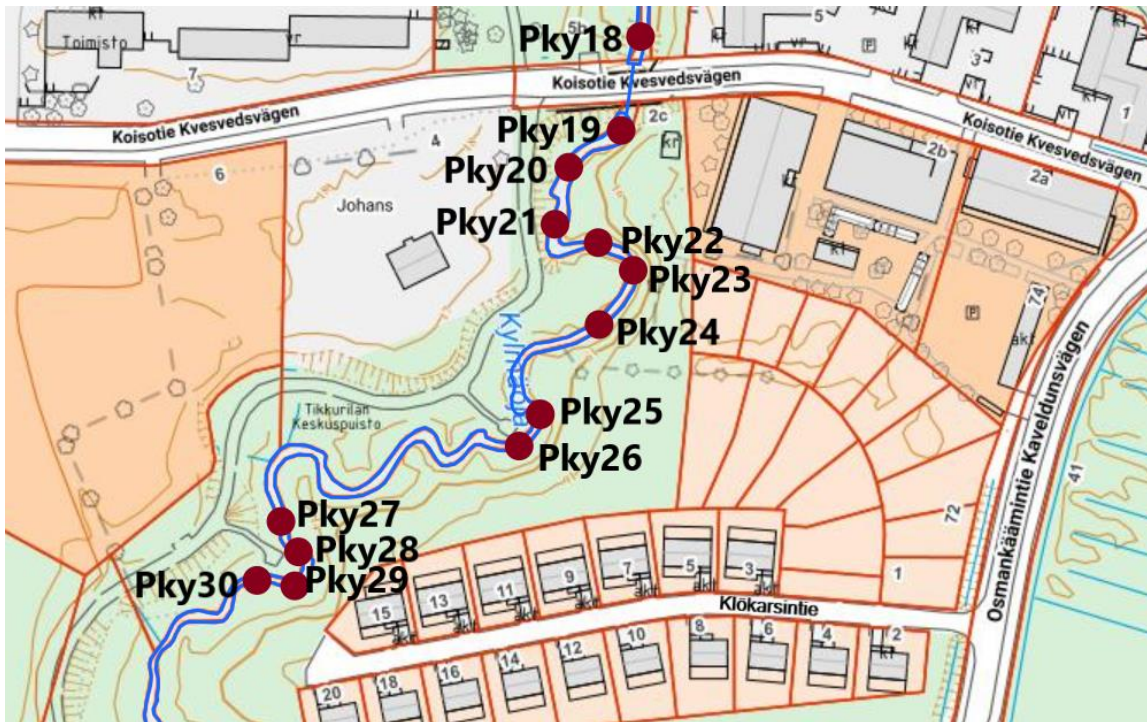
Kylmäojan pienpoikashavainnot 2021 / Simonsillan soraikot			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pky08	2.6.2021	1	2 vanhempaa taimenta
Pky09	2.6.2021	1	2 vanhempaa taimenta
Pky10	2.6.2021	1	
Pky11	2.6.2021	0	
Pky12	10.6.2021	0	
Pky13	10.6.2021	0	

2.5.4. Simonlaakson soraikot

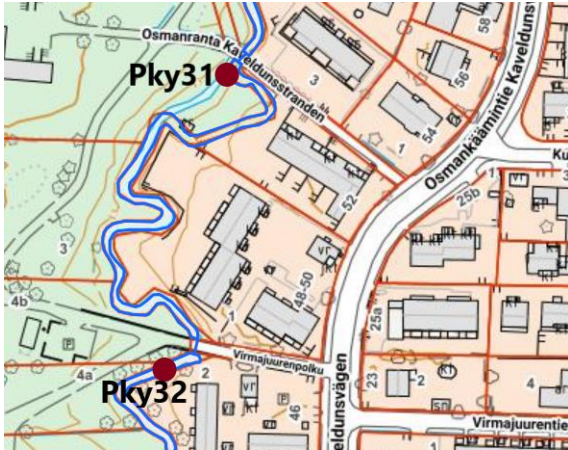
Kylmäojan pienpoikashavainnot 2021 / Simonlaakson soraikot			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pky14	2.6.2021	14	1 vanhempi taimen (n.30cm)
Pky15	2.6.2021	0	
Pky16	2.6.2021	0	
Pky17	2.6.2021	7	purokatkoja

2.5.5. Koisotien eteläpuolen soraikot

Kylmäojan pienpoikashavainnot 2021 / Koisotien eteläpuolen soraikot			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pky18	2.6.2021	0	
Pky19	2.6.2021	0	
Pky20	2.6.2021	3	1 vanhempi taimen, kivenuoliaisia
Pky21	2.6.2021	0	
Pky22	2.6.2021	0	
Pky23	2.6.2021	0	
Pky24	2.6.2021	0	
Pky25	2.6.2021	0	
Pky26	2.6.2021	0	
Pky27	2.6.2021	1	1 vanhempi taimen
Pky28	2.6.2021	0	
Pky29	2.6.2021	0	
Pky30	2.6.2021	0	

2.5.6. Puutarharannan soraikot

Kylmäojan pienpoikashavainnot 2021 / Puutarharannan soraikot			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pky31	2.6.2021	1	1 vanhempi taimen
Pky32	2.6.2021	1	2 vanhempaa taimenta

2.6. Rekolanoja

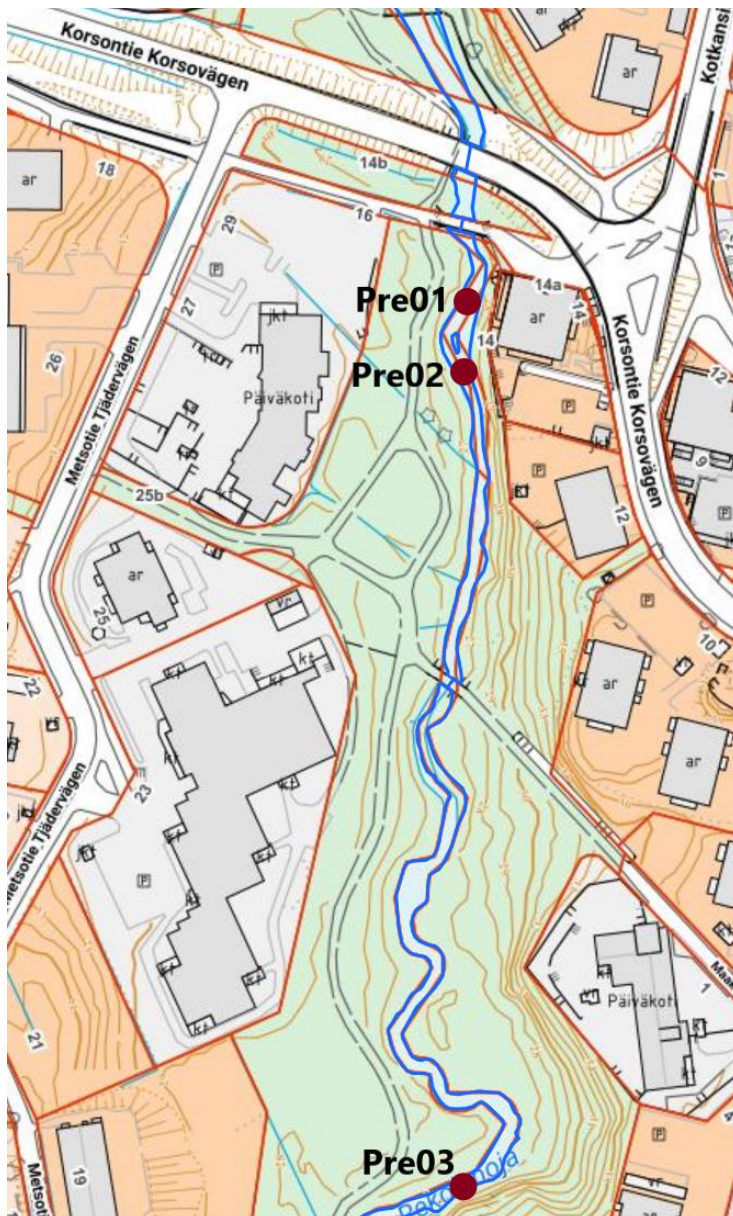
Rekolanojalla pienpoikasia tarkkailtiin Korson päädyssä Ankkalammen alapuolisella osuudella, Rekolassa Rekolan aseman ohittavalla osuudella (kuva 3) sekä Koivukylän päädyssä kehäradan ja Koivukylänväylän alapuolella sijaitsevalla osuudella. Yhteensä havaintoja tehtiin 39 kappaletta. Havaintopaikassa Pre03 nähtiin sattumalta neljä poikasta päiväsaikaan. Pienpoikasia havaittiin eniten Rekolan asemalle vievän sillan molemmin puolin sijaitsevilla soraikoilla.

Kuva 3. Taimenen pienpoikastarkkailua Rekolanojalla, Rekolan aseman läheisyydessä. Pienpoikastarkkailu on helpointa suorittaa hämärän tai pimeän aikaan.

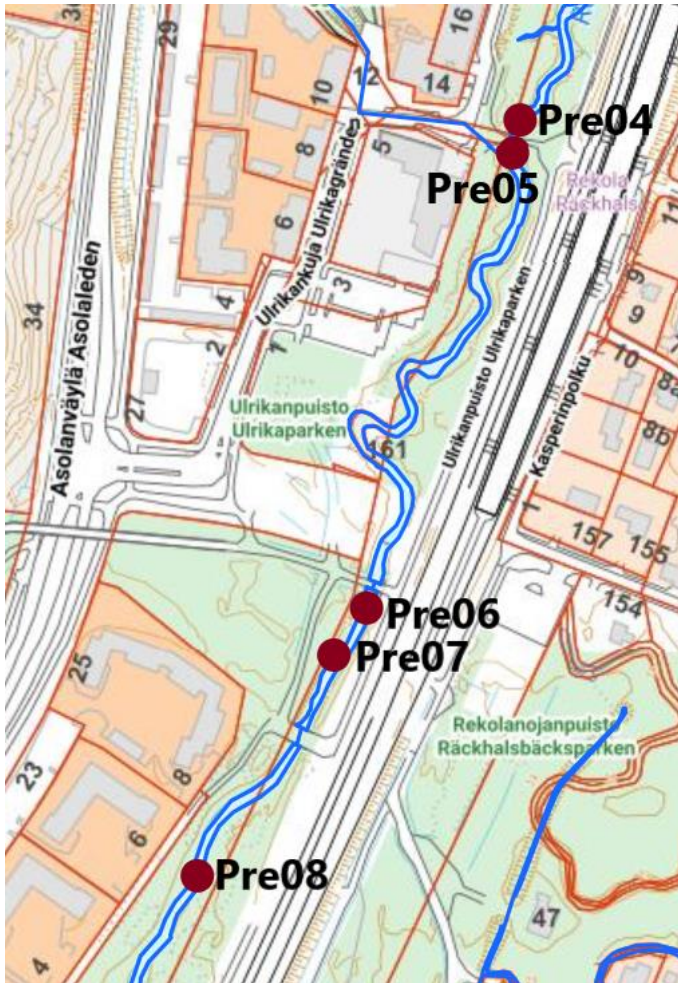
Rekolanojan pienpoikashavainnot yhteensä vuonna 2021		
Alue	Havaintopaikat	Pienpoikasten lkm. yht.
Korso	Pre01-Pre03	9
Rekolan asema	Pre04-Pre08	24
Koivukylänväylä ja kehärata	Pre09-Pre10	6
Pienpoikashavainnot yhteensä		39

2.5.1. Korson soraikot

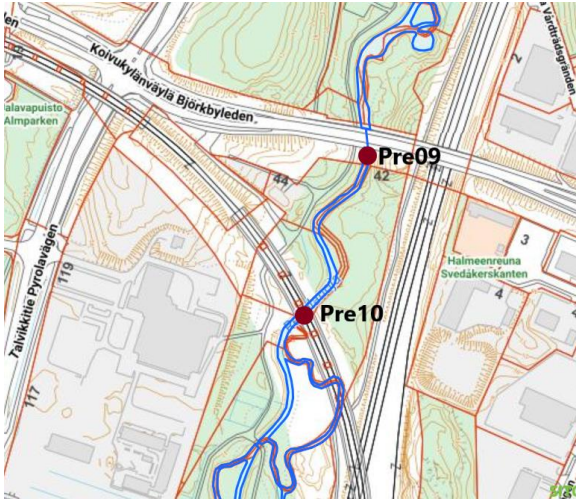
Rekolanojan pienpoikashavainnot 2021 / Korson soraikot		
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm
Pre01	25.5.2021	3
Pre02	25.5.2021	2
Pre03	22.6.2021	4

2.5.2. Rekolan aseman soraikot

Rekolanojan pienpoikashavainnot 2021 / Rekolan aseman soraikot			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pre04&Pre05	15.6.2021	16	1 kivennuoliainen
Pre06	26.5.2021	2	vesiskorpioni, vesiperhosen toukkia, juotikas, 2 kivennuoliaista
Pre07	26.5.2021	1	
Pre08	27.7.2021	5	

2.5.3. Koivukylänväylän ja kehäradan soraikot

Rekolanojan pienpoikashavainnot 2021 / Koivukylänväylän ja kehäradan soraikot			Muut havainnot
Havaintopaikka	Pvm	Pienpoikasten lkm	Laji
Pre09	29.5.2021	6	
Pre10	25.5.2021	0	1 kivenuoliainen

3. KUNNOSTUKSET

3.1. Multaoja

Multaojalla käytiin kesällä 2021 useaan otteeseen. Paikalliset asukkaat olivat tehneet kaupungille ilmoituksen tonteille nousevasta vedestä, ja tämän seurauksena Multaojalle oli laadittu kunnostussuunnitelma virtaaman parantamiseksi. Multaoja on yhteydessä Monikonpuroon, jonka luontoarvojen vuoksi ei ruoppausta tai kaivamista alueella ole suotavaa tehdä. Näin ollen kokeiltiin, kuinka paljon asiaan on mahdollista vaikuttaa puustoa ja rytöjä uomasta poistamalla.

Purotalkkarit kävivät kunnostussuunnitelmaa noudattaen niittämässä/kaatamassa purossa kasvavaa pajukkoa virtauksen parantamiseksi. Puustoa on puron ympärillä kuitenkin huomattavan vähän, eikä suojavyöhykettä ole monin paikoin oikeastaan lainkaan. Tästä syystä purotalkkarit pyrkivät poistamaan puuainesta mahdollisimman vähän. Multaoja kulkee melko suoraviivaisesti pellon reunaa myötäillen, pellon ja lenkkipolun välissä. Puro on kapea ja kuivaan aikaan virtaamaltaan hyvin pieni. Virtaama saattaa kasvaa sateen myötä hyvinkin nopeasti. Tämä saatiin huomata ensimmäisissä jättipalsamitalkoissa sateen nostettua vedenpintaa hetkessä useita kymmeniä senttimetrejä.

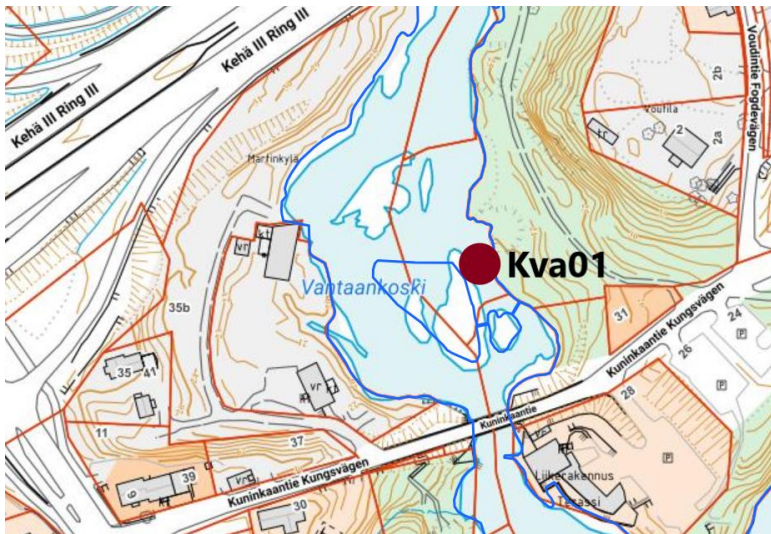
Multaoja oli kauttaaltaan roskainen; purosta poistettiin noin puoli peräkärlyllistä pientä roskaa, kuten karkkipapereita, rakennusjätettä ja rikkinäisiä leluja. Lisäksi purosta nostettiin pois yksi romahtanut siltakyhäelmä. Risuja ja sahattuja oksia kuljetettiin pois noin 3,5 peräkärlyllistä. Multaojan kapeuden ja vähävetisyyden vuoksi puuaineksien sijoittaminen puroon siten, ettei rytöä pääsisi syntymään, oli haastavaa. Puuainekselle ja kivimateriaalille lienee kuitenkin tarvetta, sillä useimpiin roskiin oli kiinnittyneenä oletettavasti jonkin vesihyönteisen munia. Multaojalla havaittiin vesimyyriä, rapu, piikkikaloja, lukuisia vesiperhosen toukkia ja muita vesihyönteisiä (kuva 4).

Jo alkukaudesta purotalkkarit myös havaitsivat, että jättipalsami on erittäin tehokkaasti levittäytynyt Multaojan alueelle. Paikallisen Hämevaara-seura ry:n kanssa talkoitiinkin jättipalsamia puron varressa kitkien kaksi kertaa. Tämän lisäksi Multaojalle perustettiin soolotalkoopiste, josta enemmän kappaleessa 4.7.

Kuva 4. Vesiperhosen toukkia näkyi Multaojalla runsaasti.

3.2. Vantaankoski

Vantaankoskella kunnostustoimet keskittyivät talkoissa kunnostetun katusoraikon (Kva01) läheisyyteen. Pisteestä Kva01 alapuolelta poistettiin rytöpato ja karsittiin pajukkoa (kuva 5). Ennen talkoita kyseinen kohta uomasta kartoitettiin vuollejokisimpukoiden osalta, purotalkkarit eivät havainneet yhtään simpukkayksilöä.

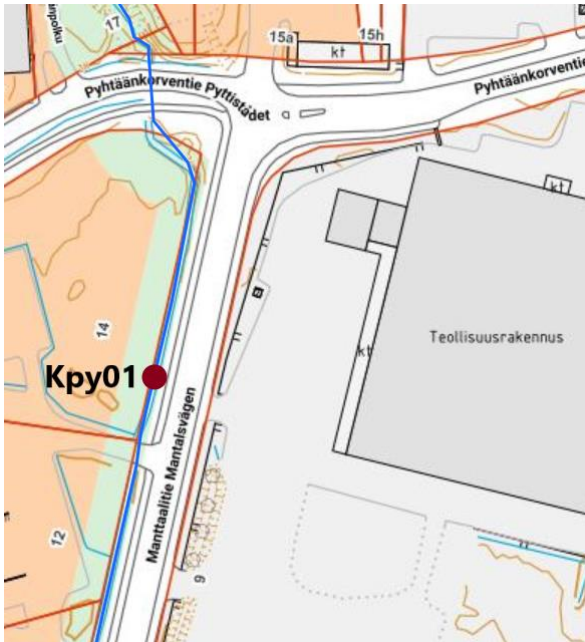
Kuva 5. Vantaankoskella avattu rytö ennen (vasemmalla) ja jälkeen (oikealla).

3.3. Krakanoja

Krakanojalla käytiin poistamassa rytöjä ja keräämässä roskaa. Alueelta myös ilmoitettiin ympäristökeskukselle yksi luvaton kaatopaikka. Virtauksen parantamiseksi rytöjä purettiin välillä sahaa käyttäen ja rydöistä purettua puumateriaalia sijoitettiin mahdollisuuksien mukaan tukemaan penkkaa eroosiolta. Krakanojan kutasoraikot Ylästöntien eteläpuolella, hieman ylävirtaan päin, olivat jääneet käytännössä kokonaan kuiville. Alkuperäisessä uomassa ei virrannut juurikaan vettä, sillä vesi oli lähtenyt kulkemaan uudessa hiekkapohjaisessa uomassa. Tilanteen korjaaminen vaatisi ison panostuksen, eikä tämän työmaan käsittelyyn riittänyt lopulta aikaa kesällä 2021. Alkuperäisessä uomassa sijaitsevat soraikot nostavat uoman pohjaa liian korkealle, joten soran poistaminen ja tasoittaminen olisi tarpeen. Uudempaa uoma voisi kokeilla padota kivillä, pohjan kiveämisellä voisi puolestaan kokeilla vähentää eroosion määrää. Kivimateriaalin kuljettaminen lähelle puroa saattaa olla melko haastavaa, joten tulevaisuudessa alueelle voisi harkita kunnostuksia talkoovoimin pidettäviksi. Krakanojan varrelta löydettiin runsaasti espanjansiruetanoita, joista teimme ilmoituksen Vieraslajit.fi-sivuston kautta.

3.4. Pyhtäänkorvenoja

Pyhtäänkorvenojaa siivottiin Manttaalitien varrelta hieman Pyhtäänkorventien yläpuolella sijaitsevalta vesiputoukselta lähtien aina puron Palo-ojaan yhdistymiseen saakka. Aktiivinen paikallinen oli kerännyt alueelta huomattavan määrän painavaa rautaromua ja muuta roskaa, ja purotalkkarit kävivät noutamassa ne pois.

Pyhtäänkorvenojalle rakennettiin kokeilumielessä yksi soraikko (Kpy01), johon kului noin $1/3 \text{ m}^3$ kivimateriaalia. Puro on verrattain kapea, joten soraa ei

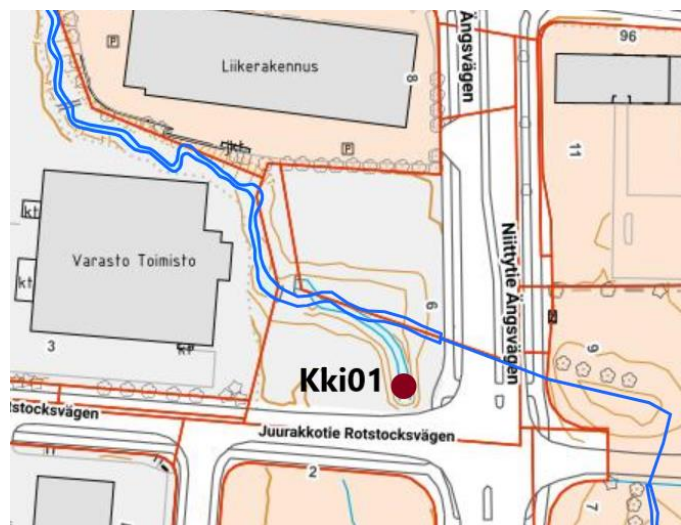
tämän enempää tarvittu. Puron kaltevuus oli kutusoraikon rakentamista ajatellen riittävä, ja virrannopeutta parannettiin kaventamalla uomaa isompia kiviä apuna käyttäen.

3.5. Kirkonkylänoja

Aktiivinen paikallinen oli kerännyt suuren määrän roskaa Kirkonkylänojasta ja purotalkkarit kävivät noutamassa ne puron varresta. Lisäksi purotalkkarit siivivät aluetta itsekin, huomaten rakennusjätteen olevan suuri ongelma alueella.

Kirkonkylänojan osoittauduttua viime vuosina taimenen kutualueeksi hyvin soveltuvaksi, päätyivät purotalkkarit rakentamaan puroon yhden uuden soraikon,

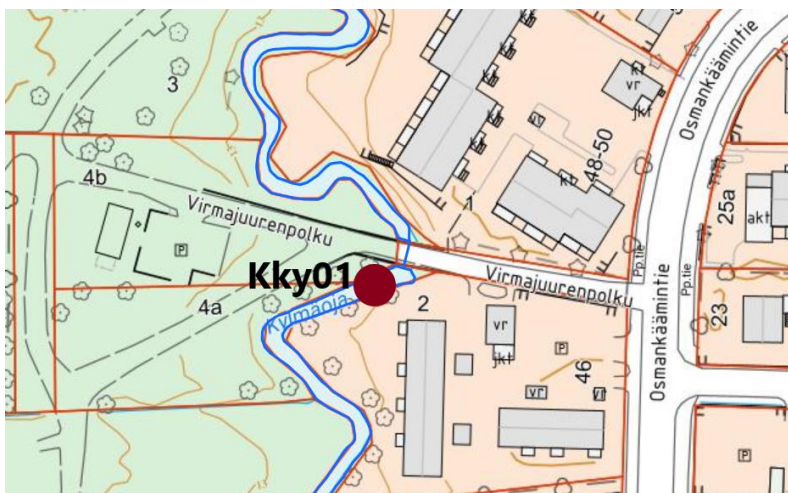
joka sijoitettiin Juurakkotien alittavan siltarummun eteen (kuva 6). Kirkonkylänojan penkka on hyvin jyrkkä näillä kohdin, joten soraikon sijoittaminen piti suunnitella työturvallisuus erityisesti huomioiden. Puroon sijoitettiin n. $2/3 \text{ m}^3$ Ø 30–60 mm soraa, ja uomaa kuristettiin isommilla kivillä virtauksen tehostamiseksi.

Kuva 6. Kirkonkylänojaan rakennettu kutusoraikko.

3.6. Kylmäoja

Kylmäoja on yksi Vantaan merkittävimmistä taimenpuroista ja tästä syystä myös kaudella 2021 sille annettiin merkittävä työpanos purotalkkarien toimesta. Viertolan alueella järjestettiin kahdet talkoot, joista toisissa kunnostettiin yksi kutusoraikko (Kky01).

Talkoiden ja pienpoikastarkkailujen lisäksi Kylmäojasta purettiin rytöjä ja poistettiin yli kaksi peräkärnyllistä roskaa. Ristisillanlammilta alavirtaan päin, heti Simonkyläntien ylittävän sillan jälkeiseltä osuudelta, löydettiin erityisen roskainen alue ja muutama suuri purkamista vaatinut rytö. Lisäksi rytöjä purettiin Simonsillan alueelta, missä myös pyrittiin ennaltaehkäisemään rytöjen syntyä sahaamalla ja uudelleen sijoittamalla muutama puroon kaatunut puu.

Viimeisellä työviikollaan purotalkkarit kartoittivat Kylmäojan tilanteen nousuesteiden osalta. Etenemään lähdettiin aivan Kylmäojan suulta ja tilanne ehdittiin kartoittaa Ristisillanlammille asti. Matkan varrelta löydettiin useita potentiaalisia tulevaisuudessa ongelmia aiheuttavia paikkoja. Merkittävämmäksi huolenaiheeksi muodostui kuitenkin hieman Koisotien eteläpuolella sijaitseva siltatyömaa, joka väliaikaisrakenteineen vaikutti taimenen nousua potentiaalisesti häiritsevältä tekijältä (kuva 7). Tilapäinen patorakenne pitäisi suunnitelmien mukaan kuitenkin purkaa syyskuun 2021 aikana, ennen taimenten nousua kudulle.

Kuva 7. Koisotien eteläpuolella sijaitsevan siltatyömaan väliaikainen patorakennelma, joka voi estää taimenten nousun kudulle, mikäli sitä ei poisteta aikataulun mukaisesti syyskuussa 2021.

3.7. Rekolanoja

3.7.1. Siistiminen

Rekolanojaa ja sen vartta siivottiin Korson Ankkalammelta lähtien Kulomäentielle saakka. Metsopuistossa sijaitsevan sillan viereen oli kertynyt suuri ryttö, joka hyvinkin olisi saattanut muodostua täydelliseksi vaellusesteeksi (kuva 8). Purotalkkarit olivat saaneet ilmoituksen paikasta, ja rydön avaaminen keräsi runsaasti huomiota ja kiitosta lukuisilta ohikulkijoilta. Puroon oli kasautunut kaatuneiden puiden oksien väliin suuri määrä roskaa, kuten ostoskärryt. Rydöstä poistettu puumateriaali käytettiin suurelta osin penkan tukemiseen, mutta lisämateriaali saattaisi olla tarpeen erityisesti hulevesiputken kohdalla. Alavirtaan päin mentäessä sahasimme purouoman poikki kasvavaa pajukkoa ennaltaehkäisevästi paikoista, joihin epäilimme tulevaisuudessa kertyvän helposti ryttöä. Näillä paikoin kasvoi myös uoman yli suurikokoisia tuomia ja pajukkoa, jotka olivat jo osittain vedessä. Purotalkkarien työvälaineet eivät näiden puiden poistamiseen riittäneet ja liikuntapalveluiden olisikin tarkoitus tulla paikalle järeämmän kaluston kanssa elokuussa 2021.

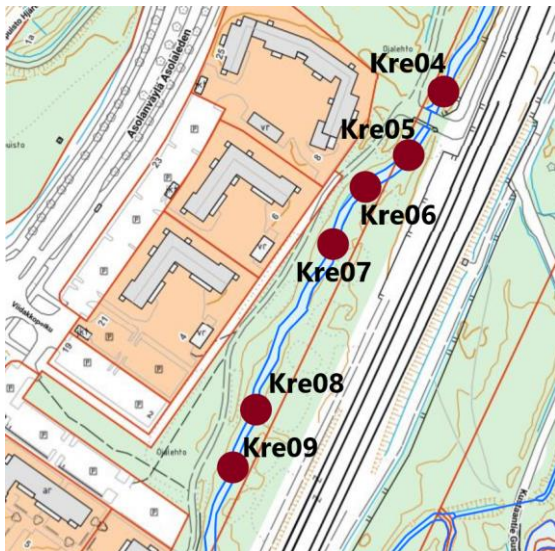
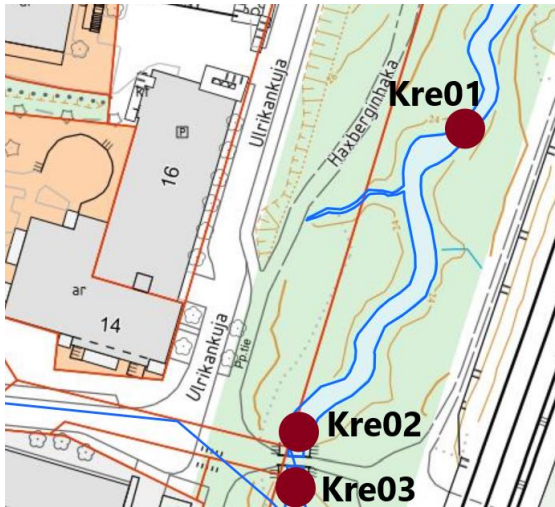
Rekolanojaa siivottiin myös Koivukylän keskuspuiston alueelta. Uomasta poistettiin lankkuja ja roskaa sekä sahattiin vedessä haarovia oksia, joiden väleihin oli jo alkanut muodostua ryttöä. Tämän lisäksi puron penkalta kitkettiin jättipalsamia

muutama jätesäkillinen noin 15 m² alueelta. Erityisen tehokkaasti leviävää jättipalsamia valitettavasti kasvaa koko Rekolanojan varrella aina siellä täällä. Viimeisellä työviikollaan purotalkkarit kartoittivat Rekolanojan alemmat osat mahdollisten nousuesteiden osalta. Purotalkkarit vierailivat Hiekkaharju Golfn tiluksilla ja jatkoivat kartoitusta aina Rekolan asemalle asti. Alavirrassa oli useita paikkoja, joihin rytöä oli jo kertynyt. Lisäksi puustoa kasvoi paikoin jopa niin tiiviisti, että uoman umpeenkasvu saattaisi olla mahdollinen.

Kuva 8. Ankkalammen alapuolella Rekolanojassa sijaitti suuri rytö, johon oli kertynyt myös paljon roskia, kuten ostoskärryt. Yllä kuva ennen ja alla jälkeen rydön purkamisen.

3.7.2. Soraikot

Rekolanojan kutosoraikkojen kunnostuksista kaikki sijoituivat Rekolan aseman läheisyyteen. Pidimme paikalla talkoot, joissa kunnostettiin kolme soraikkoa (Kre01, Kre02 ja Kre03), joihin kivimateriaalia kului yhteensä noin kuution verran. Lisäksi purotalkkarit kunnostivat viittä hieman alempana sijaitsevaa soraikkoa (Kre04, Kre05, Kre06, Kre07 ja Kre09). Kre04 ja Kre05 olivat jääneet osittain kuiville ja ne tasoitettiin haravoimalla. Lisäksi soraä kuohkeutettiin soraporaa ja talikkoa apuna käyttäen. Soraikkoa Kre06 kuohkeutettiin soraporalla ja sitä jatkettiin hieman pidemmäksi lisäämällä siihen noin 35 ämpärillistä soraä (\varnothing 30–60 mm). Soraikko Kre07 oli jäänyt veden pinnan yläpuolelle, joten tasoitimme sitä ja jatkoimme soraikkoa lisäämällä noin 15 ämpärillistä kiveä. Muutaman viikon kuluttua kyseisen soraikon huomattiin jääneen jälleen kuiville veden yhä edelleen laskettua, joten se tasoitettiin vielä matalammaksi. Kre09 oli noussut edellä mainittujen tapaan kumpareeksi vedenpinnan yläpuolelle. Kuohkeutimme soran ja

levitimme sen siten, että vesi pääsi jälleen virtaamaan. Pisteessä Kre08 oli tiivis kivikko, johon luotiin käytävä varmistamaan kalojen nousumenestys.

3.8. Kormuniitynoja

Vesihuollon yleissuunnittelusta otettiin yhteyttä purotalkkareihin Kormuniitynojan roskaisuutta koskien. Kohde käytiin arvioimassa ja myöhemmin siivoamassa Vaaralankulman alueelta. Purosta avattiin yksi kaatuneista puista koostunut rytö (kuva 9). Purosta löytyi valtava määrä suurikokoista roskaa, jonka poistamiseksi nähtiin huomattava vaiva (kuva 10). Mukaan tarttui niin kuntopyörä kuin kaasugrilli, ja yhteensä purosta nostettiin vajaat kaksi peräkärnyllistä roskaa. Työnteon ohessa havaittiin vesimyyrä, yksi elävä rapu ja useita kuolleita punakuorisia rapuja.

Kuva 9. Kormuniitynojalla avattu rytö ennen (vasemmalla) ja jälkeen (oikealla). Kaikkea puuta ei poistettu, vaan taattiin, että vesi pääsee virtaamaan läpi.

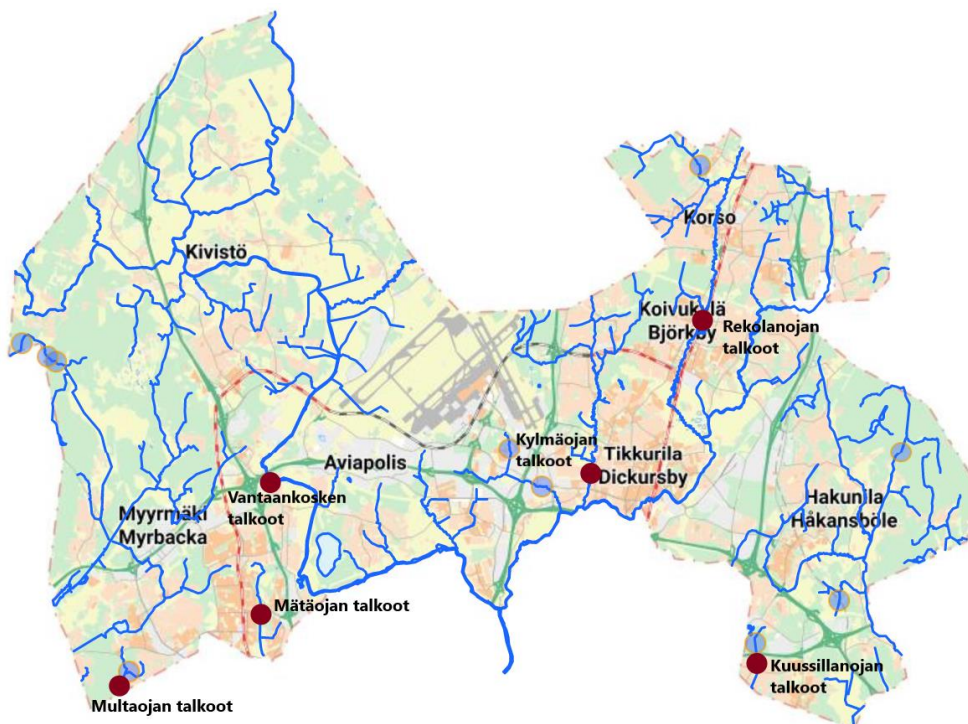

Kuva 10. Kormuniitynojasta poistettua suurikokoista roskaa.

4. TALKOOT

Kesällä 2021 purotalkkarit järjestivät yhteensä seitsemät talkoot, joista viidet järjestettiin yhteistyönä muiden järjestöjen, yhdistysten tai ryhmien kanssa. Lisäksi purotalkkarit osallistuivat kaksiiin Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaan yhdistyksen jättipalsamitalkoisiin. Talkoita järjestettiin eri kohteissa ympäri Vantaata (kuva 11). Kaikki talkoot järjestettiin kaksituntisina. Suurin osa talkoista pidettiin arki-iltoina kello 17 alkaen, muutamat kello 18 alkaen. SLL:n jättipalsamitalkoot järjestettiin lauantai-iltapäivinä. Talkoissa poistettiin Vantaan virtavesien rannoilta vieraslaji jättipalsamia sekä rakennettiin uusia kutusoraikoita.

Talkoita mainostettiin purotalkkarien omilla Facebook-sivuilla, Instagram-tilillä sekä talkookohteen ympäristöön sijoitetuilla talkoomainoskylteillä. Joistakin talkoista ilmoitettiin myös Uudenmaan Menoinfo-sivustolla sekä sopivaan aikaan julkaisuissa haastatteluissa. Yhteistyön merkeissä sovimme myös toistemme talkoiden mainostamisesta ristiin Vantaan ympäristökeskuksen sekä SLL:n Vantaan yhdistyksen kanssa, eli nämä mainostivat purotalkkarien talkoita omilla FB-sivuillaan, ja vastavuoroisesti purotalkkarit heidän talkoitaan omilla sivuillaan. Tällainen yhteistyö nähtiin kaikkia osapuolia hyödyttäväksi, ja suosittelemmekin, että myös tulevaisuudessa purotalkkarit yhteistyötoimintaa kyseisten tahojen kanssa.

Kuva 11. Purotalkkarit järjestivät talkoita ympäri Vantaata. Talkoiden sijainnit merkitty karttaan viininpunaisin pistein.

4.1. Multaoja

4.1.1. Ensimmäiset jättipalsamitalkoot

Purotalkkarit havaitsivat alkukesällä Multaojaa siistiessään, että puronvarressa on runsaasti jättipalsamia. Ohikulkijoiden kanssa käytyjen keskustelujen pohjalta päädyimme ottamaan yhteyttä Hämevaara-seura ry:n puheenjohtajaan ehdottaaksemme yhteisiä jättipalsamitalkoita alueella. Talkoot järjestyivätkin keskiviikkona 30.6. Talkoista täytyy erityisesti mainita se, että yleisesti kuivan ja kuumun kesän yksi kovimmista kaatosateista osui juuri talkoiden kohdalle ja vettä tuli runsaasti koko kaksituntisten talkoiden ajan. Tästä huolimatta kuusi likomärkää talkoolaista ahkeroi loppuun asti purotalkkarien rinnalla.

Vasta talkoiden aikana meille selvisi, että Vantaan ympäristökeskus on aikaisempina vuosina ollut järjestämässä samalla paikalla jättipalsamitalkoita, ja seuran puheenjohtaja luulikin, että me purotalkkarit olemme samalta osastolta. Tämä sekaannus ei kuitenkaan onneksi vaikuttanut talkoiden tulokseen, sillä pääsimme etenemään kaatosateessa miltei puoleenväliin puroa Viikatepuiston pallokentältä kohti Espoon rajaa saaliinamme yhteensä noin 21 säkillistä kitkettä jättipalsamia, tosin jätesäkkejä oli kolmea eri kokoa (100 l, 150 l ja 250 l).

4.1.2. Toiset jättipalsamitalkoot

Hämevaara-seura ry:n toiveesta järjestimme Multaojalla vielä toiset jättipalsamin kitkentätalkoot myöhemmin, tiistaina 27.7. Tällöin aurinko paistoi ja lämpötila oli miltei kolmekymmentä astetta. Talkoisiin osallistui kahdeksan aikuista ja kolme lasta purotalkkarien lisäksi. Talkoissa edettiin nopeasti edellisissä talkoissa käsitellyn pätjän läpi kitkien sieltä viime kerrasta jäljelle jääneet jättipalsamit ja jatkettiin pidemmälle, mutta vieläkään ei päästy käsittelemään koko purouoman vartta Espoon rajalle asti. Suuria 250 litran vetoisia jätesäkillisiä saatiin täytettyä noin 20 kpl, niin, että purotalkkarien kuomullinen peräkärri tuli ääriään myöten täyteen ja autoon lastattiin sisällekkin useampi kassi (kuva 12).

Kuva 12. Peräkärriä lastaamassa toisten Multaojan jättipalsamitalkoiden jälkeen. Kitkettyä jättipalsamia kertyi ahkerien talkoolaisten toimesta niin paljon, etteivät kaikki säkit lopulta mahtuneet peräkärriin. Kuvaaja: Mariitta Savolainen.

4.2. Mätäoja

4.2.1. Ensimmäiset jättipalsamitalkoot

SLL:n Vantaan yhdistys järjesti jättipalsamitalkoot Myyrmäen Mätäojalla lauantaina 19.6. Yhdistyksen talkooyhteyshenkilö oli ollut purotalkkareihin yhteydessä FB-sivujen kautta ja ehdottanut yhteistyötä, joten Venla osallistui viikonlopputalkoisiin ja kuljetti kitketyt palsamit peräkärriä pois. Talkoita oli edeltänyt SLL Vantaan hallituksen kokous, minkä myötä miltei koko hallitus myös osallistui talkoisiin. Osallistujia oli kaikkiaan purotalkkarin lisäksi kahdeksan, ja kitkentäsaaliiksi kertyi yhdeksän vajaata eli noin 4,5 täyttä säkistä jättipalsamia ja roskaa.

4.2.2. Toiset jättipalsamitalkoot

SLL Vantaan toiset jättipalsamitalkoot samalla paikalla Mätäojalla järjestettiin lauantai-iltapäivänä 10.7. Tällöin Jenni osallistui yhteistyötalkoisiin, jonne saapui neljä talkoolaista. Ilahduttavasti ensimmäisissä talkoissa oltiin kitketty jättipalsamia alueelta jo hyvin, joten kitkettävää saatiin näissä talkoissa kasaan yhteensä noin 2,5 suuren täyden säkillisen edestä, lisäksi roskaa kertyi yhteensä noin yksi jätesäkillinen. Talkoiden tähtihetkenä mainittakoon, kun talkoisiin osallistunut kaupungin ympäristökeskuksen työntekijä osoitti talkoolaisille harvinaisen, suojellun kämmekkäkasvi Sääskenvalkun (*Malaxis monophyllos*).

4.3. Vantaankoski

Kesäkauden 2021 viimeisissä talkoissa kunnostettiin Vantaankosken kutusoraikkoja yhteistyössä geokätköilijöiden kanssa. Kuten aikaisempinakin vuosina, Vantaankosken talkoot olivat kävijämäärältään ehdottomasti suurimmat, ja geokätköilijät osoittautuivat edelleen innokkaiksi talkookävijöiksi. Alun sateen ropinasta huolimatta paikalla oli jopa yli 70 ahkeraa soraikon kunnostajaa! Talkoolaisista saatiinkin hyvä ketju lapiomiehistä rinnettä alas aina veteen asti (kuva 13), ja alun hakemisen jälkeen ämpärit kulkivat vauhdilla kädestä käteen.

Kuva 13. Vantaankosken kutusoraikkotalkoissa soraämpärit kulkivat kädestä käteen mäenrinteen yläpäässä olevalta vaihtolavalta (yllä) aina alas koskeen asti (alla).

Aikaisemmissa talkoissa kutusoraikkoja on rakennettu ylemmäs Kehäsiltojen alle, mutta kovassa virtauksessa nämä soraikot ovat huuhtoutuneet kokonaan. Tällä kertaa soraikkoa rakennettiinkin alemmas rauhallisempaan kohtaan, Kuninkaantien pohjoispuolella olevien pienten saarten ja kosken itärannan väliin. Viidellä kuutiolla soraa saatiin aikaan vajaat 30 neliometriä soraikkoa. Geokätköilijät kiittelivät tapahtumaa vuolaasti, ja me kiitämme vastavuoroisesti geokätköilijöitä osallistumisesta.

4.4. Kylmäoja

4.4.1. Jättipalsamitalkoot

Kesän ensimmäiset talkoot järjestettiin yhteistyössä Lions Club Vantaa Vernissan kanssa keskiviikkona 2.6. Talkoita jouduttiin siirtämään kaksi kertaa kovan sateen vuoksi, ja tämä päivämäärän siirtely saattoi vaikuttaa osallistujamäärää vähentävästi. Paikalle saapui kuitenkin viisi talkoolaista kahden purotalkkarin sekä purotalkkariharjoittelijan lisäksi. Talkoissa kitkettiin jättipalsamia Virmajuurenpolun matonpesupaikan läheltä Viertolassa kohteessa, jossa Lions Club on aiemminkin talkoillut purotalkkarien kanssa. Olikin ilahduttavaa kuulla klubilaisilta, että jättipalsamin määrä kyseisessä kohteessa on vuosien mittaan vähentynyt säännöllisen kitkemisen ansiosta. Jättipalsami oli näin alkukesästä erittäin pientä, suurimmaksi osaksi vain noin 15–20 cm korkeaa, joten vaikka koko kitkemisen loppusaalis mahtui yhteensä noin kahteen ja puoleen suureen jätesäkkiin, tuli alueelta poistettua suuri määrä jättipalsamiyksilöitä.

4.4.2. Kutusoraikkotalkoot

Purotalkkarit järjestivät omat kutusoraikkotalkoot Kylmäojalla Viertolassa tiistaina 6.7. Talkoisiin saapui aluksi purotalkkarien ja esimiehen lisäksi vain kaksi talkoilijaa, jotka olivat tosin erittäin innostuneita ja motivoituneita. Lisäksi talkoot herättivät erään lähiasukkaan mielenkiinnon niin, että tämä liittyi lennosta mukaan talkooporukkaan, nostaen talkoolaisten määrän kolmeen. Talkoissa kunnostettiin Virmajuurenpolun alapuolinen taimenten kutusoraikko puhdistamalla ja kuohkeuttamalla aiempaa soraa sekä lisäämällä uutta soraa noin yhden kuution verran. Lisäksi virran nopeutta kiihdytettiin kuristamalla uomaa suuremmilla kivillä (kuva 14).

Kuva 14. Kylmäojan kutusoraikkotalkoissa kunnostettu taimenten kutusoraikko. Talkoissa puhdistettiin vanhaa soraa, lisättiin uutta soraa sekä kuristettiin uomaa kivillä virtauksen tehostamiseksi.

4.5. Rekolanoja

Purotalkkarien omat kutusoraikkotalkoot järjestettiin Rekolanojalla Asolassa, Rekojan juna-aseman vieressä, keskiviikkona 14.7. Talkoot osuivat tukalan hellejakson kohdalle ja vielä illalla kuudelta lämpöä oli +29 °C. Hikesestä kelistä huolimatta talkoisiin osallistui purotalkkarien ja esimiehen lisäksi kahdeksan talkoolaista, joista neljä oli lapsia. Lapsista vanhimmat kaksi jaksoivat jo kantaa puolikkaita soraämpärillisiä, ja heidän innostuksensa soraikon kunnostustyöhön oli käsinkosketeltavaa. Helteisen sään vuoksi talkoolaisista kaikki yhtä lukuunottamatta poistuivat tunnin jälkeen, jäimme itse vielä tunniksi jatkamaan. Soraa kului yhteensä noin yksi kuutio, jolla saatiin kunnostettua kolme kutusoraikkoa.

4.6. Kuussillanoja

Rajakylän pientaloyhdistyksen kanssa järjestettiin yhteiset jättipalsamitalkoot Kuussillanojalla tiistaina 15.6. Kohde oli sama, jossa yhdistys ja purotalkkarit ovat talkoilleet jo useampana vuonna. Säännöllinen kitkeminen on kuuleman mukaan tuottanut tulosta, eikä jättipalsamia ole enää paikalla yhtä paljon, kuin mitä aiempina vuosina. Talkoisiin saapui purotalkkarien ja harjoittelijamme lisäksi

seitsemän talkoolaista, joiden kanssa saimme kitkettyä kaikkien saaliit yhteenlaskettuna noin kuusi täyttä jätesäkillistä. Palsami oli kesäkuussa yhä hyvin pientä eikä vielä kukassa.

4.7. Soolotalkoot

Varsinaisten järjestettyjen talkoiden lisäksi purotalkkarit auttoivat Vantaan ympäristökeskusta jättipalsamin soolotalkoopaikkojen kartoittamisessa ja pystyttämässä. Soolotalkoot olivat osa DIAS- sekä VieKas LIFE -hankkeiden järjestämiä kesän 2021 valtakunnallisia vieraslajitalkoita, joihin myös Vantaan kaupunki osallistui. Ideana oli, että kuka tahansa voisi yksin tai yhdessä muiden kanssa kitkeä jättipalsamia kaupungin osoittamista kohdista itselleen sopivana ajankohtana juuri sen verran, mihin oma innostus ja jaksaminen riittää.

Ympäristökeskus oli jo perustanut jättipalsamin soolotalkookohteiksi Martinlaakson Jokuomanpuiston, Martinlaakson Viherpuiston, Itä-Hakkilanojan sekä Itä-Hakkilan kentän reuna. Purotalkkarit ehdottivat omien jättipalsamihavaintojensa perusteella soolotalkoopaikoiksi lisäksi Hämevaaran Viikatepuiston eli Multaojan varren, Havukosken Frasanojan sekä Ilolan Nietospuiston (kuva 15), ja kävivät pystyttämässä näille paikoille soolotalkookyltit ja mainostivat soolotalkoita some-tileillään. Havaintojemme perusteella heinäkuun loppuun mennessä erityisesti Frasanojan soolotalkoopaikka oli tuottanut tulosta.

Kuva 15. Soolotalkoopaikka Ilolan Nietospuistossa. Purotalkkarit veivät valitsemiinsa soolotalkookohteisiin kyltiin, jossa kerrottiin jättipalsamin tunnistamisesta ja kitkemisestä sekä soolotalkookampanjasta yleisesti. Soolotalkookylttien viereen aloitettiin kasaamaan kitkettyjä jättipalsameita malliksi.

5. MUUT TEHTÄVÄT

Purotalkkarit saivat ensimmäistä kertaa mukaansa kesäkuun ajaksi luonto- ja ympäristöalan perustutkintoa suorittavan harjoittelijan. Joonas Luitparon osallistui osana ammattiopintojaan purotalkkarien monipuoliseen työhön roskienkeruusta pajukon harventamiseen ja jättipalsamitalkoiden järjestämisestä pienpoikastarkkailuihin. Luitparolla olikin entuudestaan kokemusta Longinojan puroaktiivina. Purotalkkarit saivat harjoittelujaksosta paitsi kolmannen käsiparin avukseen työhönsä, myös opettavaista ohjaamiskokemusta.

Aiempien kesien tapaan purotalkkarit avustivat myös kaupungin kirjolohi-istutuksissa. Pyyntikokoista kirjolohta istutettiin touko-kesäkuussa lähes viikoittain sekä Vantaankoskeen

(kuva 16) että uutena kohteena kalastukselle auenneeseen Tikkurilankoskeen. Kaloja siirrettiin säiliöautosta koskiin sekä haavilla että putkea pitkin istutuspisteestä riippuen. Purotalkkarien havaintojen mukaan kalastajat olivat löytäneet uuden kalastuskohteen melko hyvin, ja Tikkurilankoskea tultiin jopa kehumaan kasvotusten. Heinäkuussa kalaistutukset jäivät tauolle vesien korkeiden lämpötilojen vuoksi.

Kuva 16. Pyyntikokoista kirjolohta istutettiin Vantaankoskeen useaan pisteeseen. Kuvassa purotalkkari siirtää kirjolohtia haavilla koskeen.

Kesäkauden loppupuolella purotalkkarit pääsivät tutustumaan ja hieman avustamaankin suuremmissa kunnostuskohteissa, kun kaupunkiympäristön viheralueiden rakennusprojektit käynnistyivät Ankkalammella ja Törmätiellä. Ankkalammen alapuolella remontoitiin Rekolanojan kalatietä rakentamalla puroon useita kynnyksiä nostamaan vedenpintaa ja helpottamaan kalojen kulkua kohti ylävirtaa. Ilolan Törmätiellä puolestaan Kylmäojojan länsihaaran siltarummut vaihdettiin uuteen ja samalla Törmätien alapuolista kutusoraikkoa kunnostettiin ja

laajennettiin. Nämä kaksi työmaata toteutettiin konein viheraluerakentamisen toimesta. Purotalkkarit saivat antaa mielipiteensä ja ohjeita esimerkiksi kutusoraikkojen toteuttamiseen, ja saivat hyödyllistä kokemusta työmaita seurattessaan.

Purotalkkarit pääsivät myös avustamaan yhdellä Vantaanjoen ja Helsingin seudun vesiensuojeluyhdistys ry:n jokitalkkarien kunnostuskohteella Kiilan Lillånilla (Tuusulanjoki). Työn avustamisen ohessa tarkoitus oli tutustua jokitalkkarien kunnostuskohteisiin ja työhön yleensä, sekä verkostoitua. Ekskursio koettiin paitsi opettavaiseksi, myös hauskaksi.

6. YHTEENVETO

Kaikkiaan purotalkkarit ehtivät kesän aikana kerätä roskaa miltei 130 suurta jätesäkillistä ja kitkeä talkoolaisten kanssa yli 60 säkkiä jättipalsamia. Kohteita kertyi useita, joskin näistä joihinkin, kuten Multaojaan ja Rekolanojaan, käytettiin enemmän aikaa ja vaivaa kuin toisiin. Kesällä 2021 työtehtäviä oli erittäin monipuolisesti aina pienpoikastarkkailuista uusien kutusoraikkojen rakentamiseen ja työharjoittelijan ohjaamiseen, töiden painopisteen ollessa tänä kesänä kuitenkin purokohteiden virtauksen parantamisessa roskaa keräämällä ja rytöjä purkamalla. Edelliset, vuoden 2019 purotalkkarit olivat kaudellaan rakentaneet useita uusia kutusoraikkoja, vuonna 2018 puolestaan purotalkkarit olivat keskittyneet aiemmin rakennettujen soraikkojen huoltoon. Purotalkkarien työ on kuitenkin luonteeltaan sellaista, ettei se tekemällä lopu, joten seuraavan kesän talkkareilla lienee jälleen runsain mitoin tehtävää.

Purotalkkarien kesä 2021 lukuina					
Havaittuja pienpoikasia (kpl)	Kerättyjä roskasäkillisiä (kpl)	Roskakuormia (peräkärlyllisiä)	Kitkettyjä säkillisiä jättipalsamia (kpl)	Talkoissa kävijöitä (kpl)	Kunnostukseen käytettyä soraa (m³)
106	128	25	63,5	130	8,4

On ollut ilo huomata, kuinka laajalti taimenen lisääntyminen on onnistunut Vantaan eri purokohteissa. Paitsi me purotalkkarit, myös erilaiset yhdistykset ja vapaaehtoiset talkoolaiset ovat tehneet arvokasta työtä purokohteiden

kunnostamiseksi vuosien varrella. Koimme yhteistyön eri toimijoiden kanssa hedelmälliseksi ja kannustammekin myös tulevia puotalkkareita etsimään ja tarttumaan rohkeasti eri yhteistyömahdollisuuksiin. Myös tietoisuuden levittämisellä esimerkiksi sosiaalisen median kautta on suuri merkitys siihen, miten vantaalaiset suhtautuvat kaupungin puoluontoon, sillä mitä paremmin kaupunkilaiset tuntevat heitä ympäröivät puot ja niiden hyvinvointiin vaikuttavat tekijät, sitä enemmän heitä myös kiinnostaa itse pitää niistä huolta. Facebook on pitänyt pintansa hyvänä tiedotusväylänä ja myös avaamamme Instagram-tili tavoitti useita seuraajia, mutta tulevina vuosina lienee aiheellista miettiä, mikä voisi olla paras tapa saavuttaa myös nuorempia seuraajia.

